

MÉK MŰEMLÉKVÉDELMI TAGOZAT

A Magyar ÉpítészeTről szóló tv. normaszövegtervezet véleményezése

(A vélemény a szöveg megfelelő paragrafusához, alpontjához igazodva készült. Pozitív véleményt csak nagyon kiemelt tételnél tettünk. Általában módosító vagy kiegészítő javaslatot, véleményt **pirossal**, ezen túl és indokolását rögzítettünk)

42.§ (1) A kamarai tag jogosult

Javaslat: kiegészítés

e) szakterületének, jogosultságának megfelelő munkát végezni

68. § (3)-(4)

Javaslat:

A (3) pont értelmében szükségesnek látjuk kiterjeszteni a tervezés és tervezéshez és az építési folyamathoz (fenntartás, jókarbantartás, helyreállítás) kapcsolódó nem építész szakértők körét kamarai tagsághoz, névjegyzékbe vételhez, jogosultsághoz kapcsolni. A műemlékvédelem területén e hiányosságokat kívánatos megszüntetni. Ez a tv felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben (ma 266/2013 (VII.11.) korm. rend. módosításával) érhető el a SZÉS 5 jelzet részletezésével/kibővítésével.

Konkrét szövegszerű javaslat a mellékletként csatolva.

Indokolás:

A tagozat javasolja a nem építész végzettségű, de a műemlékvédelem gyakorlatában komoly szerepet vállaló szak kollégák szakértői működésének tagként való jogi elismerését (restaurátor, épületkutató régész, tartószerkezeti szakértő, faanyagvédelmi, diagnosztikai szakértő). A kulturális szakértők jegyzékétől annyiban különbözik, hogy csak az építési folyamatban közreműködő kulturális szakértőket kellene a kamra ellenőrzése alá bevonni. Konkrét javaslat mellékletben szerepel.

68. § (5) b), c)

Javaslat:

A szövegrészbe betoldandó: **...valamint védett műemléki érték esetében műemlékvédelmi szakértő...**

Indokolás:

A műemlékvédelmi tevékenység nem különül el önálló jogosultsággal, ezért a szakmai tudás biztosítása műemléki szakértő bevonásával érhető el.

96.§ 1(a)

Javaslat: kiegészítés

a) a település teljes közigazgatási területére, a településszerkezet, táji környezet, településkarakter vagy egyéb helyi adottság okán településképi szempontból meghatározó területekre, **telekstruktúrára**, vagy egyedileg meghatározott egyéb területére az építmények anyaghasználatára, színezésére, tömegformálására, homlokzati kialakítására és a zöldfelületek kialakításának módjára vonatkozó egyedi vagy területi,

Indokolás:

A helyi adottságokat erőteljesen képviseli a telekstruktúra, amely a település történeti szövetének vagy éppen történeti átalakulásának tanújele.

103.§

(1) Tilos elhelyezni reklámot, reklámeszközt

.....

- a régészeti érdekű terület és a régészeti lelőhely területén.

Javaslat:

A „régészeti lelőhely” kategória használatának pontosítása szükséges

Indokolás:

Megjegyzés: A 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről fogalom meghatározása szerint régészeti lelőhely: *Földrajzilag körül határolható terület, amelyen a régészeti örökség elemei történeti összefüggéseikben találhatóak.* Jelen törvény ezt nem írja felül. Pl. a történeti városmag nagy része egyben régészeti lelőhely is így ez korlátozás túlzó, a települések központjában szervezett programok, fesztiválok, karácsonyi vásár stb. esetén szervezőknek nem lenne módja piaci támogatókat megjeleníteni, külső forrásokat igénybe venni. Építészeti kulturális értékeink nem csak múzeumi tárgyak, azokat használni is kell tudni. Lásd még 247.§ (5)-höz tett észrevételt, ugyane problémákról.

108.§ (4) Kiemelten jó és fontos a tudományos módszerek hangsúlyozása.

110.§ (1 h)-sajtóhiba:

h) felkutatja, feltárja a határon túli magyar nemzeti vonatkozású épített örökség elemeit és jegyzékben rögzíti értékeit ~~nek~~

111.§

(2) Műemlékkel kapcsolatos hatósági eljárásban törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott beavatkozás, illetve tevékenység esetén tervtanácsként az Országos Építészeti Tervtanács jár el.

Megfontolandó: Kb 14 ezer országos (nemzeti) műemlék van. Tapasztalat lapján becsülhető, hány eset lesz. Jelent-e majd túlterhelést? (Vagy kirendeltségei lesznek az Országos Tervtanácsnak?)

113. § [A műemléki védettség létrejötte]

Javaslat: kiegészítés

(1) *b*) a védetté nyilvánított műemléki érték meghatározását **(nevesített műemléki érték alapján)** és a védelem célját,

Indokolás: A fogalom meghatározásban szereplő *nevesített műemléki érték* 82. kategória a védettségi műemléki érték meghatározását szolgálja.

114. § [A nemzeti emlékek minősülő műemlék védettségének fennállása]

Javaslat: kiegészítés

(1) A nemzeti emlékek minősülő műemléki védettség e törvény erejénél fogva a műemlék építmény egészére, a védettséget megalapozó **nevesített műemléki érték szerinti** hiteles alkotórészére, tartozékára, beépített berendezési tárgyaira, és a műemlék fekvése szerinti ingatlanra terjed ki.

Indokolás: A fogalom meghatározásban szereplő 82. kategória a műemléki érték meghatározását szolgálja.

115. § (2)

javaslat kiegészítésre:

2) A műemléki védettség megszüntetésére irányuló eljárásra a műemlékké nyilvánításra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, **a nevesített műemléki érték dokumentáció szakértői felülvizsgálata alapján.**

Indokolás: A törlésre megfelelő szakmai lapokon nyugvó garanciát adjon a védettség alapját képező nevesített műemléki érték dokumentáció szerinti vizsgálat, amelyet az örökségvédelmi

hatóság vagy megbízásból szakértő végezhet. Ebből kiderül a törlési kritériumok b), c) d) pontjainak indokoltsága, fennállása. A (2) a) esetben a megsemmisülés körülménye és felelőssége is vizsgálendő. Ez a hatóság dolga. Adott esetben büntet eljárás kezdeményezendő (BTK alapján)

122.§

(5) A védettség tényére vonatkozó adatokhoz való hozzáférés nem korlátozható. A védettség tényére vonatkozó adatot nyilvánosan elérhető elektronikus felületen hozzáférhetővé kell tenni

Megfontolandó: A védettség tényén kívül a legfontosabb jellemző adatokhoz is hozzá lehessen férni- hasonlóan a régi műemlékjegyzékekhez (ez iránt turisztikai úti-cél érdeklődés is van)

123. § [Műemléki nyilvántartási feladatok]

Javaslat: kiegészítés

(2) A műemléki nyilvántartásból történő adatszolgáltatásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, **kivéve a védelem tényét és helyének és megnevezésének megjelölését közlő adatokért indokolás:** azonos a 022. § 5)-öz fűzött indokolással

129. § A műemlékek hasznosítására és tulajdonjogának átruházására irányuló jogügyletek

Javaslat:

Fel kell sorolni, hogy a nemzeti vagyon körébe tartozó műemlék tulajdonjogának átruházásához milyen indokok együtt állása szükséges.

Ezek között javasolható, hogy a Magyar Állam költségvetéséből bemutatási célból helyreállított műemléket meghatározott ideig (pl. 6 vagy 10 évig) nem lehet elidegeníteni.

indokolás és észrevétel, megfontolandó:

pl. a 115.§ (1) tételesen felsorolja, hogy mely indokok alapján kerül megszüntetésre a műemléki védelem, de a törvény nem rendelkezik arról, a nemzeti vagyon körébe tartozó műemlék tulajdonjogának átruházásához milyen kényszerítő indokok együtt állása szükséges. A döntést a miniszter saját hatáskörben hozza meg, jogügylet nem transzparens (4) bekezdés szerint indoklás, tényállás tisztázása nem szükséges. Miért?

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt nemzeti vagyon körébe tartozó műemlékek esetén, a törvénynek garantálni kell állami, önkormányzati, egyházi használatban maradási. A fenntartás állagmegóvás, látogathatóság, kutathatóság közfeladat, közcél kell legyen.

134.§ (3)

(3) A központi költségvetési, helyi önkormányzati, nemzetközi, vagy európai uniós forrás felhasználásával megvalósuló örökségvédelmi, műemlékvédelmi, turisztikai vagy más támogatási célú helyreállítás esetén a kivitelezési munkákat követő tíz évig a műemlék közönség által történő nyilvános látogatását biztosítani kell.

Javaslat: kiegészítés

A látogatási időtartam meghosszabbítását, erre irányuló megállapodást a miniszter kezdeményezheti

Indokolás:

-A (3) bekezdés nem tesz különbséget műemlékek között, mi alapján dől el hogy mely műemlék bír olyan csekély jelentőséggel, hogy 10 év után a következő generáció számára már nem fontos a látogathatósága, szóra sem érdemes (esetleg le is vehetnénk a műemlékek listájáról?)

141.§ (2)

... Az örökségvédelmi hatóság a döntést azonnal végrehajthatóvá nyilváníthatja, ha kiemelten közérdekű beruházásnak a szomszédos ingatlanon való megvalósításával összefüggésben kerül sor a felújítás, illetve átalakítás elrendelésére és a végrehajtás késedelme a kiemelten közérdekű beruházás megvalósítását akadályozza vagy késlelteti.

Észrevétel, megfontolás:A kiemelt beruházás kapcsán való külön szabályok és kvázi „jog alól való kivonások” lehetősége a műemlékek esetében aggályos. Törvény ne tegye lehetővé „kiemelt közérdekű beruházás” címén sem a műemléképület külső megjelenését megváltoztató átalakítását, sem a bontását. Nincs olyan közérdek, ami erősebb lehet annál a nemzeti érdeknél, hogy az épített örökségünket megóvjuk és méltó állapotát megtartsuk. A kiemelt közérdekű beruházásokat úgy kell megtervezni, hogy mindezt biztosítani tudja.

177. § (A szabálytalan tevékenységek jogkövetkezményei és az építésügyi bírság)

(12) A ~~151.§ (9)~~ bekezdés szerinti tíz éves intézkedési határidőnél régebben épült vagy használatba vett szakszerű építményre az építésügyi hatóság kormányrendeletben meghatározottak szerint

A 151. § (9) bekezdés nem létező hivatkozási hely.

233. § „A 25 év alatti fiatalok kedvezménye”

észrevétel, megfontolás:

Meg kell akadályozni a kedvezménnyel való visszaélést. (Esetpélda: 'Ha jól értelmezem veszek a fiam nevére egy műemlék bérházat, felújítom a lakásokat majd értékesítem – nem kell a gyereknek adót fizetnie. Sőt a 233.§ (1) bekezdés szerint a felújítás költsége Szja kedvezményt generál 5 éven át, a felújítás terhe sem visel meg 262. § szerint a munkadíjak után nem fizet áfát sem.)

247. § (5)

(5) a KöTv. 86.§ (1) tervezett módosítása: A magyar államot elővásárlási jog illeti meg

....

b. védetté nyilvánított régészeti lelőhelyen fekvő ingatlan estében akkor, ha ezt a védetté nyilvánító vagy védettséget módosító rendelet kimondja, és

....

Javaslat:

A „régészeti lelőhely” kategória használatának pontosítása szükséges

Észrevétel, megfontolandó:

A b) bekezdést ami Kötv. -ben c) bek. volt, 2023 január esélyétől hatályos, nem világos, hogy csak a régészeti lelőhelyen lévő védetté nyilvánított egy bizonyos ingatlanra vonatkozik, vagy **védetté nyilvánított régészeti lelőhely feletti terület összes ingatlanára vonatkozik. A második eshetőség esetén a lényegében összes történeti településközponti ingatlanra kiterjed.** Lásd még 103.§ -hoz tett észrevételt, ugyane problematikáról.

SPECIÁLIS JAVASLATOK

---

ad 30. fejezet Nemzeti Műemléki Alap

Üdvözljük és várjuk életbe lépését.

megfontolandó: a működés rendszeréhez jó modellek az NKA ill. az MMA pályázati rendszerei. A felhasználó könnyen és értelmesen tudta kezelni – szakmai kollégák tapasztalatai szerint. Az elszámolási rend is könnyű, korrekt.

A MÉK részéről **a tv. záró r. 14-16 és 44-46. tételek és a 68.§ (4) -hez kötődő vhr-k kidolgozásában a MÉK Műemlékvédelmi tagozata konzultatív együttműködést kíván adni a jogalkotó szakmai szervezetének.** Ez vonatkozik a

ad ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Javaslat:

14, 16 tételekben a jogosultságok speciális rész-szakterületet műemléki területen M jelöléssel kaphatnak. Ezek feltételeinek kidolgozásában/újragondolásában kívánunk együttműködni, amennyiben a „műemlékek területén gyakorlott” cím ne legyen előfeltétele a műszaki ellenőr, felelős műszaki vezető és az energetikai tanúsító M jogosultság megállapításának. és **44-46 tételek** esetében -ezek is közvetlenül műemlékszakmai szabályozásokat érintenek.

A Kamarai 68.§ (4) pont kapcsán

szabályozáshoz: műemléki szakértői jogosultságok bővítése

A tagozat javasolja a nem építész végzettségű, de a műemlékvédelem gyakorlatában komoly szerepet vállaló szak kollégák szakértői működésének jogi elismerését. A kulturális szakértők jegyzékétől annyiban különbözik, hogy csak az építési folyamatban közreműködő kulturális szakértőket kellene a kamra ellenőrzése alá bevonni.

2023.06.09.

MÉK Műemlékvédelmi Tagozata

a szöveget összeállította, szerkesztette a tagozat vezetősége és terület kamarák véleményei szerint

Dr. Vukov Konstantin